

Како што најави директорот на Фестивалот, Томи Салковски, годинашново издание на "Браќа Манаки" беше еден вид генерална проба за идното 30-јубилејно издание.

Добитник на наградата за животното дело "Златна камера 300", за исклучителниот придонес во светската кинематографија, на 29. издание на ИФФК "Браќа Манаки", е водечкиот бразилски и светски кинематографер Валтер Карвалјо.

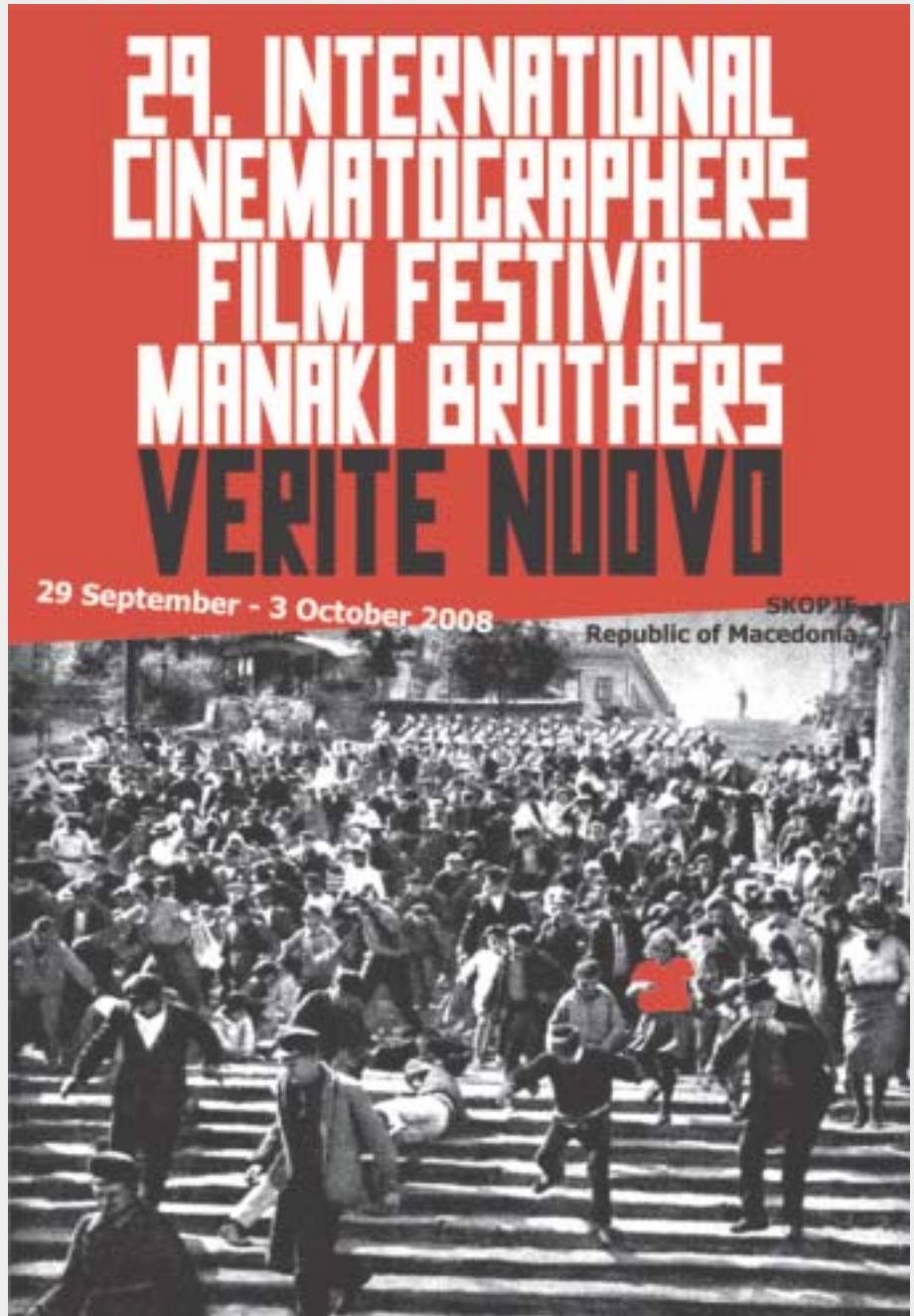
Пишува: Милева ЛАЗОВА

Со британскиот филм "Другата Болјен сестра", во режија на Џастин Чадвик, со Натали Портман и Скарлет Јохансон во главни улоги, во Центарот за култура во Битола свечено беше отворено 29. издание на Филмскиот фестивал "Браќа Манаки". Во текот на филмската седмица стотина филмски уметници ги промовираа своите нови дела на повеќе локации во Битола и во Скопје. Во Скопје Фестивалот почна на 28 септември, со проекција на филмови од официјалната конкуренција.

Насловите беа поместени во шест фестивалски програми "Камера 300", "Балканика", Документарна, Кратка и Студентска и Авторски портрети. Во Скопје Фестивалот се одвиваше во Домот на Армијата, киното "Милениум", Кинотеката на Македонија и на Факултетот за драмски уметности.

Главната селекција ја направи познатиот филмски критичар Благоја Куновски-Доре. Во тесен круг од 12 филма за награди влегоа наградувани филмови на светски фестивали - израелскиот "Елитна трупа" на Хозе Падилја, американскиот "Не сум таму" од Тод Хејнс, "Страст, внимание" на Анг Ли, италијанскиот "Гомора", српскиот "Четвртиот човек", "Тишината на Лорна" на браќата Дарден. Скандинавската продукција беше претставена со шведскиот "Кралот на пинг-понгот" и данскиот "Што никој не знае". Од Казахстан беше прикажан филмот "Тулпан", а публиката можеше да ги види и рускиот "Заробеник" и турскиот "Три мајмуни" на Нури Билге Чејлан.

Во "Балканика" беа прикажани шест филма од регионот и норвешкиот "Мирш", во кој учествуваат македонски филмски автори. Дури тринаесет документарци, чија селекција ја направи Гена Теодосиевска, можеа да се про-



КОЛАЖ ОД ФИЛМС НА МАКЕДОНСКИТЕ

следат во Кинотеката на Македонија. Тие беа интересни наслови кои третираат битни проблеми во повеќе земји. Македонската продукција беше претставена со два наслова - "Бабиното село" на Драгана Заревска и "По повод Манаки" на Дарко Митревски.

Игор Иванов-Изи ја направи селекцијата на кратки филмови, во која влегоа 18 филма. Голем интерес за да бидат дел од Фестивалот покажаа и студенти од цел свет, така што на Факултетот за драмски уметности беа прикажани 31 филм. Годинашниот филмски лауреат, досега најмладиот добитник на награ-

дата за животното дело "Златна камера 300", е бразилскиот кинематографер Валтер Карвалјо. Тој е еден од најзначајните автори од Бразил, кој зад себе има 60 филма како кинематографер, со повеќе од 40 освоени награди. Во моментов го режира филмот "Будимпешта". Покрај тоа што е кинематографер, Карвалјо го познаваат и како фотограф, режисер, сценарист, продуцент. Роден е во 1947 година во градот Жоао Песоа, во едната од 26-те држави на Бразилската Федерација. Тој се преселил во Рио де Женеиро во 1968 година и студирал графички дизајн. За стартот на неговата



Отворањето на "Браќа Манак" оваа година не помина така лесно. Покровителот на Фестивалот, претседателот Бранко Црвенковски и директорот Томи Салковски беа пречекани со транспаренти на кој јасно беше упатена пораката дека овој Фестивал е само Битолски. Со испишани пароли "Си го забораивте споменикот", "Манак и во Конопиште", "Зажувам фестивал и на други градови", група млади го изразија својот револт кон организаторите на Фестивалот и кон градските власти.

КИ ЖАНРОВИ КИНО ПЛАТНА

богата кариера има суштинска поврзаност со неговиот постар брат-режисер, сценарист, продуцент, монтажер и актер - Владимир Карвалјо (1931), кој го вовлекол во филмската уметност како камерман во филмот "За земјата на Сао Саруе" во 1971 година. Во богатата кариера како кинематографер Карвалјо снимил повеќе од 60 целовечерни филмови, а режирал 4 кои, исто така, му донеле бројни фестивалски награди (тоа се филмовите "Moacir brutal art", 2005; "Cazuza-o tempo nao para", 2004; "Lunario perpetuo", 2003; "Janela da alma", 2001).

Валтер Карвалјо е најмладиот лауреат на наградата за животно дело "Златна камера 300" и според досега остварениот опус е апсолутно заслужен да влезе во клубот на великаните на Фестивалот "Браќа Манак". Фестивалските организатори се особено горди што Валтер ја добива највисоката награда, дотолку повеќе што тој е длабоко поврзан

за ИФФК "Браќа Манак", како досегашен апсолутен шампион со освоениите две награди "Златна камера 300": во 1998 година за филмот "Централна станица" ("Central do Brazil", режија на Валтер Салес) и во 2002 година за филмот "Лево од таткото" ("To the left of the father", режија на Луиз Фернандо Карвалјо). "Сребрена камера 300" доби во 1996 година за филмот "Туѓа земја" ("The foreign land"), во режија на тандемот Валтер Салес-Даниела Томас). Сите три филма, секој на свој начин, го карактеризираат големото мајсторство на уметникот-кинематографер Валтер Карвалјо.

За своите повеќе од 60 реализирани филмови како кинематографер и режисер Карвалјо се закити со повеќе од 40 награди на фестивалите во Бразил, Латинска Америка и во светот. Петтиот филм, како режисер, "Будимпешта" го подготвува во полниот напон на својата творечка енергија. Како најмлад лауреат на наградата за животно дело на Фестивалот "Браќа Манак" ја има објективната можност за натамошно создавање нови филмови, особено во позицијата на светски водечки кинематографер, со кого е привилегија и чест да се работи.

Во деновите на Фестивалот им се оддаде почит на тројцата добитници на специјалната награда "Златна камера 300" - Вељко Булаиќ, Менахем Голан и Карен Шахназаров, со проекција на по еден филм, а во Кинотеката се организираше портрет на Столе Попов.

Од четворицата лауреати на Фестивалот само израелскиот продуцент и режисер (овој пат и во улога на член на жири-комисијата на Фестивалот), Менахем Голан ќе присуствува и на церемонијата на доделувањето на специјалната награда "Златна камера 300". Во моментот, Голан продуцира разни филмови низ Европа и во Израел со својата продуцентска куќа "Jaffa Production Ltd.". Неговиот последен филм, снимен во 2007 година, "Дозвола за венчавање" беше базиран на хит комедијата на Ефраим Кишон. Оваа година Голан се подготвува за филм кој би се сметал за еден од најважните проекти во неговата кариера, базиран на најнаградуваната книга од Арон Аплфелд "Badenħajm 39" и ќе се снима во Европа следната пролет.

За затворањето на 29. филмски фестивал "Браќа Манак" ќе биде проектиран филмот "Светни светлина" на Скорсезе, посветен на групата "Ролингстоунс".